

DANICA.

Katolišk cerkven list.

№. 44.

V četrtek 28. kozoperska 1852.

Tečaj V.

Sladko serce Marije.

O Marijno serce sveto,
Proti nam ljubezni vneto,
Polno božje milosti,
Polno lepe čednosti!
Naj, Marija! petje moje
Hvali sladko serce tvoje;
Kar se giblje in živi,
Naj ga hvali in časti.

Čisto serce zase zbrati,
V njem prijazno stanovati
Hotel stvarnik vsih reči,
Vlil je vanj z nebes dari
Naj, Marija! i. t. d.

Sveto serce se je vnelo,
Za Boga je vse gorelo;
Ni ljubilo družiga,
Ko Gospoda samiga.
Naj, Marija! i. t. d.

Blago serce je vse milo,
Nas otrok ni pozabilo;
Dobrotljivo je za vse,
Prosi še za grešnike.
Naj, Marija! i. t. d.

Krotko serce je terpelo,
Je britkosti dosti imelo,
Ko je nosil ljubi Sin
Težo smertnih bolečin.
Naj, Marija! i. t. d.

Sladko serce zdaj kraljuje,
Se v nebesih zveseljuje;
Z Bogam svojim sklenjeno,
Nam v pomoč pripravljeno.
Naj, Marija! i. t. d.

P. H.

Mi Francišek Ksaveri,

*po milosti Božji in svetiga apostolskiga sedeša
nadškof Gorški, metropolit Ilirski in knez
i. t. d. i. t. d.*

Vsim vernim naše nadškofije zveličanje in mir v
Kristusu Jezusu!

Sedanji papež, sveti Oče Pij IX., skerbé vedno
za duhovni blagor svojih vernih, in, ker dobro
vedo, de nobena druga reč vernih kristjanov tako
ne krepi in ne ovaruje v sredi naj večih nevarnost,
kakor vredno prejemanje svetih zakramentov, so ne
zdavno vsim sinam katoliške cerkve priporočili, k

Bogu, našimu Gospodu, s posebnimi molitvami in
svetim pokorjenjem pribežati, ter so jim ob enim
odperli zaklade te duhovne neveste, ker so jim po-
polnoma odpustike podelili.

Ravno tako tudi nas skerbí vaš pravi dušni
blagor, in ker vas naše serce resnično ljubi, in
želi, de zveličanje in mir za gotovo dosežete, smo
s pastirskim listam od 25. grudna 1850 vas opo-
minjali, ne v nemar pušati te gnade ali milosti,
ki se vam je v vaš prid tako obilno ponujala: in
vi, preljubeznjivi bratje! ste z veseljem slišali glas
svojiga pastirja, in za njim šli, kakor so nas za-
gotovili naši duhovni pomočniki, tako de se pač
vselej radi in z veseljem tega spomnimo: vi ste
namreč pogostama, radi in pobožno v Božji hiši se
zbirali, Boga prosit, de bi svojo milost in svoj sveti
blagoslov svoji sveti cerkvi podelil. Zavoljo tega
se v Gospodu radujemo in vam z veseljem oznanimo,
de ste po tem še veliko ljubši in dražji našimu sercu
začeli biti.

Po besedah naše svete cerkve je gotovo, de
si pravi verni kristjan s hvaležnostjo, katero v svo-
jim sercu občuti, kadar Božje darove dobiva in
vživa, novih milost in gnad od Boga sprosi: in po-
glejte! zares se vam je zopet odperl zaklad nje-
govih svetih gnad, ker so sveti Oče papež s svo-
jima listama, ki se začeta z besedami „Exulta-
vit cor nostrum“ in „Ex aliis nostris,“ vno-
vič razpisali popolnoma odpustike v podobi svetiga
leta, ki jih zamorejo zadobiti vsi verni po celim
katoliškim svetu.

Bratje! kdo iz med nas bo toliko milost božjo
nemarno gledal? Ali si ne bo slehern kristjan na
vso moč prizadeval, se te gnade popolnoma vde-
ležiti? Kdor je svet, naj napreduje v svetosti, in
kdor je pravičen, naj se še bolj opraviči (skriv.
razod. 22, 11.), tako govori sveto pismo svetimu
in pravičnemu človeku. Ako ste tedaj sveti, ako
ste res pravično dozda živeli, glejte pot, katero
vam sveto pismo na dalje kaže. Ako vam pa vaša
vest pričuje, de ima prav sveti apostel, ko pravi,
de ste lažnjivci in de motite sami sebe, ako mislite,
de ste brez greha (1. Jan. 2, 8.); ako se spomnite
besed svetiga Jakopa, kateri pravi, de greh dušo
umori (Jak. 1, 5.), ker odpravi iz nje ljubezen do
Boga; in de človek, ki Boga ne ljubi, v takim
stanu prav za prav nič storiti ne more, s čimur bi
si večno zveličanje zaslužil, in torej v smerti ostane
(Jan. 3, 18.): kako si morate pač prizadevati, de
se znebite nesnage greha, in de se vernete vnovič
k zveličavnemu šotoru Gospodovimu!

Nase duhovno življenje, bratje preljubeznjivi!
visi na tanki niti; ta nit je tisti svitli dan, od kateri-

ga naš Božji Učenik govori, in kteriga nam je Bog dal, de dela življenja v njim doprinasajmo. „Delajte, dokler je dan“ — tako govori On v svojim svetim evangeliju; „zakaj noč pride, ko nihče ne more delati.“ (Jan. 9, 4). Kadar se ta nit uterga, ugasne ta svetloba dneva, in gosta tema se naredi, in ni mogoče več delati za zveličanje, zakaj „tisti sodnik,“ pravi sveti Avgustin, „je neizprosljiv: ne potolaži ga tadaj več dobrota, ne gane ga več usmiljenje, ne podkupi ga denar, in ne utolaži ga več nikakorsno zadostovanje.“ (S. Aug. lib. 3. de Symb. c. VIII.)

Poglejte, ljubeznjivi bratje! kako je razsvitljen dan, kteriga vam Bog podeluje; ni je lepši luči od njegove, ker se žari od naj popolnisi svetlobe usmiljenja in milosti nasiga naj dobrotljivšiga Boga, ktero vam milostivo oznanuje po svojim namestniku na svetu, vidnim poglavarju sv. cerkve. Ali prosim vas, pomislite, de je odmerjen kratek čas milosti (1. Kor. 7, 29.), večer pa je čas pogubljenja, ako po nesreči vanj padete. „Ko pride čas sodbe,“ pravi zopet sveti Avgustin, „ne bo več časa poboljšanja, ampak le čas pogubljenja. Tistikrat ti bo zavoljo storjenih grehov žal, pa vsa žalost bo zastonj, ker bo prepozno. Zato te Bog dans svari, de bi te takrat ne obsodil; On, ki te bo takrat sodil, je dans še tvoj besednik.“ (S. Aug. in Ps. 51.)

Vse to bo pač dovolj, in v stanu vaše serca omečiti; ker, kaj pomaga človeku, če tudi ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? (Mat. 16, 26.) Vender pa menimo, de bo tudi prav, ako rečemo, de morate tudi že zavoljo svoje časne sreče Boga potolažiti si prizadevati, čigar roka nas ravno v sedanjih časih pogostoma hudo tepe.

(Dalje sledi.)

Posvečenje nove cerkve na Verhniki.

Veselo in slovesno obhajanje je bilo v nedeljo, v obletnico posvečenja vsih cerkev, za Verhnisko faro. Toliko neutrudeno in toliko radodarno si je prizadevala soseska s svojim gorečim pastirjem, de je nova, velika in lepa cerkev s. Pavla znotraj in zunaj popolnoma dodelana, in de so jo to nedeljo milostljivi knez in škof, prečastiti gospod Anton Alojzi, po katoliški šegi posvetiti zamogli, desiravno se je delo še le pred dvema leti začelo.

Zares lepo in umetno je to zidanje speljano; zali prostor v ladii božje hiše, in tudi nikakor ne pretesni kor ali presbiteri, in zopet posamezni deli velike stavbe se zdaj še le prav dobro razločijo, ko so vse strani znotraj in zunaj različno prebarvane, in veliki altar na srovim zidu po gosp. Goldenstajnu zmalan v gornjim koncu cerkve svetlo pred oči prihaja. Načert celiga altara je ta: sest ležen (to je, plošnatih k steni pritisnjenih, voglatih stebrov) v koncu izbokaniga kora ob zidu gori je kakor naslomba vsiga dela v altar privzetih, in z arabeskami (ličnim perjem) ozaljšanih. Med dvema srednjima lezenama je podoba spreobrnjenja s. Pavla, na platnu lepo izobrazena, primerno vdelana: rob v zidu spodaj jo nekakošno nosi, in drug rob v zidu zgoraj s križem in angelčki jo venča. Med stranskimi lezenami sta dva svetnika v belim izobrazena tako umetno in ponaturno, de je že marsikdo ji tipat šel, misleč, de sta iz lesa ali kamna izdelana. Višje dve okni z zalo pisanim križem v steklu v lepi primeri s srednjo altarsko podobo stojite; nju bolj motna luč svetlobo te po-

dobe nekako zviša, in je ne temni, kakor bi kdo sicer utegnil misliti. Obok nad altarjem ima podobo plaviga nebesa z zlatimi zvezdami, in na verhi v sredi dva angela venec deržita.

Zid znotrej cerkve je takole barvan: stena je sploh zelenkasta, pa različni deli so bolj temni ali bolj svetli (tuširani); vsi robovi in simsi so rumenkasti in fris kaže bele ploše; obok pa je v prezbiteriu vijolnast, in v ladii rudečkast. Tako barvanje bi tudi marsikteri starji cerkvi novo lepoto dajalo; in tako delo ni ravno drago, ker je zidarsk opravek namesti belenja. Vnanja stena cerkve je rumenkasta, tudi s spremembami (tuširanjem). Na sprednjim licu cerkve so v višavi na vsaki strani angeli, na zadnjim pa je usmiljeni Zveličar na srovim zidu izobrazen.

Nova leca (prižnica) s stebram, ki jo nosi, in s streho, ki jo krije, je pač tudi lepa; voglata je, belo barvana, z zlatimi lepotinami; po samim se ogledati da, popisati pa ne. Izdelal jo je, po nakazu g. Sebelna, ki je za celo cerkev načert naredil, podobarski mojster Simon Rupnik iz Polhoviga Gradca. Lep je tudi deržaj (parapet) iz črniga in rudečkasto pisaniga marmorja pred velikim altarjem, ki ga je kamnar Toman v Ljubljani po danim načertu izdelal. Pri stranskih kamnitih altarjih je zlatenje vse ponovljeno, kamen sam, iz kteriga so razun nekterih podob narejeni, očejen in bolj zlikan. V koncu stranskih ladij pa ste dve lepi podobi, sv. Janeza evangelista in sv. Antona Padvanškiga, delo na platnu gospod Kinela, na steni vdelani.

Dalje so opomniti še druge nove naprave v ozaljšanje cerkve; nove svetilnice, peteri lustri, stenske svetila, lepi, ves s cvetlicami iz volne našiti altarski pert, novo nebo ali baldahin, razun tega, kar je že pri stari cerkvi narejeniga bilo. Človeka, kterimu je bila stara cerkev znana, mora nekako začudenje prevzeti, kadar vidi, kaj in koliko se je v kratkim času tukaj storilo; zlasti ako se to privzame, de je v ravno tem času tudi farovž predelan, in nova šola sozidana.

Posvečenje nove farne cerkve tedaj se je v nedeljo, 17. kozoperska, godilo. Prečastiti knez in škof gospod Anton Alojzi so že pred ta večer prišli, kjer so bili prav slovesno sprejeti; domača duhovšina, prvi možje iz soseske in od cesarskih vradnij so se jim poklonili, lepo število v belo oblečenih deklet s cvetečimi šopki in venčki jih je med zvonjenjem vsih cerkev domačije in okolice do nove božje hiše spremilo. Dan posvečenja se sicer v začetku ni prijazin pokazal, vonder se je časama lepo zjasnilo, pervikrat po dolgim dežju. Veliko ljudstva se je k svetim opravilu sošlo, in zala versta duhovšine je višjiga pastirja obdajala; razširjeni prostor pred cerkvijo ni bil v stanu vse množice sprejeti.

Sveto opravilo se je godilo po navadi katoliške cerkve. Marsiktero oko, ki druge kratki ne čisla božjiga tempeljna, se je radovedno sem oziralo in učilo svetost Bogu odločeniga kraja spoznati; marsiktero serce se je veselja topilo, ki je že davno bolj spodobniga mesta za božjo čast in zveličanje duš zeledo; slišalo je obilne molitve, s kterimi se sveti kraj Bogu sporočuje; vidilo mnogotero kropljenje, s kterim se mesto božje pričujočnosti očišuje od vsiga posvetniga in grešniga; gledalo prenesenje častitih svetinj sv. Hermagora in drugih svetnikov, poslednjič tudi mnogo maziljenje, po kterim se sedež božje milosti posvečuje. Med svetim opravilam je goreči govornik, ča-

stiti g. Volc. nešteto množico učil svetosti božje hiše, veselja v tako lepim tempeljnu; zahvalil je vse, kateri so to veličastno delo s svojimi darovi in s svojim trudam dokončati pomagali, posebno pervake iz soseske in vredniga g. fajmoštra in dekana Pečarja, poslednjič tudi milostljivega škofa, kateri so s svojo dobrotnostjo pomagali tudi stanovanje duhovniga pastirja prenoviti; opominjal je pa vse pričujoče tudi skerbeti, de bi skerbeti v svojim sercu Bogu vseč tempelj postaviti. Z daritvo sv. maše v posvečeni cerkvi se je pa v zadnje Bogu hvala dala, ker se je vse le po njegovi pomoči in brambi dokončati dalo.

Ostali del dneva se je v veselju soseske in visokočastitih gostov iztekel; in v sercu ginjeni so se proti večeru prečastiti knez in škof od verne čede ločili, ktera je v poslednjih dneh, ko vera semtertje omahuje, tako veličastno znamenje svoje gorečnosti postavila. H.

Ukradeniga jesti ne smém.

V nedeljo zvečer sim bil pri gosp. fajmoštru, in po drugih pogovorih sva se začela meniti od naših misionarjev v srednji Afriki. Gospod fajmošter vzamejo „Zgodnjo Danico“, ki je pred njimi na mizi ležala, v roke, in pravijo: Ravno v temle listu Danice je spet eno pismo gospod Kociančiča, ga bova pa zdey prebrala. Gospod fajmošter začnejo brati, kar poterka nekdo na duri, in stopi v izbo. — Kaj pa boš ti J. noviga povedal, rečejo gospod fajmošter, ko tako pozno prideš? Nej ne zamerijo, odgovori J., res je že tema, pa nisim rad podnevi prišel, ker sim nekej prinesel, kar vsakimu rad ne kažem. Na to povzdigne roko, in pravi: Vidijo! zajca sim dans ustrelil, in sim jim ga prinesel, če ga hočejo kupiti. Me je sicer moj sosed za-nj prosil, pa ga njim bolj privošim, kakor njemu, — kmetu ni treba zajca jesti. — Gospod fajmoštra je rudečica oblila, in zdelo se mi je, de so hotli prav hudo nad J. zagrometi; pa vender so se premagali, in ga pohlevno vprašali: „Si bil dans pri kersanskim nauku?“ „Pri kersanskim nauku pa nisim bil,“ J. nekako plašno odgovori, „so šli vsi drugi, sim bil pa jest za varha doma.“ — „Pa saj nisi med naukam na lov šel,“ poprimejo gospod fajmošter? „O tega pa ne! med naukam sim bil doma; ko je minulo, in sim že vidil ljudi iz cerkve iti, sim vzel pušo, in sim šel malo kje po polju, sim ga pa kmalo imel.“ — „Glej J!“ rečejo na to gosp. fajmošter, „ko bi bil ti dans pri kersanskim nauku, bi morebiti ne bil šel na lov, ali saj meni bi zajca na prodaj prinesel ne bil, ker sim v razlaganju sedme božje zapovedi ravno skrivne lovce ali jagre v misel vzel, in skazal, de so gerdi tatje, ker vse, kar ustrelé, ukradejo tistim, ki lov v našem vzamejo, in od njega plačujejo. Povedal sim pa tudi, de tisti, ki od takih tatvinskih lovcov divjino kupujejo, tatvino kupujejo, in so njih greha deležni. Ali ti drugi niso nič povedali, kaj so pri kersanskim nauku slišali, ko si z zajcam domu prišel, in si jim povedal, de ga v farovž neseš?“ — „Me ni nihče vidil, in tudi nisim nikomur povedal, kam grem.“ — „To je še prav, drugači bi mogel misliti, de so vsi tvoji ljudje v cerkvi spali, ali pa, de si prišel me skušat, ali je res tako, kakor sim učil, — greh, od skrivnih lovcov divjino kupovati.“ — Zdaj ga je bilo sram, de ni vedil, kako bi z zajcam nazaj skoz vrata šel, zato se je začel izgovarjati, de tega ni za greh imel. Ali gospod faj-

mošter mu resnobno rečejo: „Ljubi moj J.! ko bi ne bil še nikoli nič slišal od sedme zapovedi Božje, ti mora že sama pamet povedati, de je to krivica. Glej! lov ali jaga je po novih postavah srenjska, in srenjani ste jo prodali na tri leta gospodu ... on vam od nje plačuje; torej je vsa divjina njegova, le on sam ima pravico do njé. Ko bi vam ta gospod obljubljeniga plačila ne hotel odrajtati, bi vsi rekli, de hoče goljfati, de vam plačilo po pravici gre, in iskali bi ga pri gosposki. Tudi ti si s srenjo svoj del prodal, in s srenjo plačilo prejemaš; kako bi pa to, kar si prodal, mogel po pravici sebi ohraniti, ali pa še enkrat meni prodati? Ko bi ti od svojiga sosedu vzel njivo ali seno, in bi mu od nje pošteno plačeval: sosed bi pa hodil na njivo skrivej zet, ali na seno zet kosit: bi se li tebi to pač po pravici, in brez greha zdelo? — in ko bi tako zito ali seno od njega kdo kupoval, bi ga imel ti za pravičniga?“ — „Tako de-leč“ reče J. ves osramoten, „jest še nikoli nisim mislil, zdey pa vidim, de je to res krivica, de je prava tatvina, in obljubim jim, de nikoli več puše v roke vzel ne bom, tudi nar manj vredno živalico skrivej ustreliti.“ „Prav veseli me,“ odgovoré gosp. fajmošter, „če sim ti oči odperl, te resnice prepričal, in če ne boš zanaprej nič več tatinsk lovec; tode to se ni zadosti. Dolžan si tudi krivico popraviti, kar si je že naredil, ter vso divjino plačati, ki si jo pokradel, ker veš, de po Jezusovih besedah moras storjeno škodo do zadnjiga včnarja poplačati, če hočeš v nebeško kraljestvo priti.“ — „Tudi to bom storil, reče J., saj sim še malo postrelil. Tega zajca naj pa vender oni vzamejo, de ga ne bom nazaj domu nosil, ga dam zastonj, plačal ga pa že bom gospodu ...“ — „O jest ga nočem,“ odgovoré gospod fajmošter, „ukradeniga jesti ne smém! nesi ga temu, cigar je.“ — Na to odstopi J. osramoten, pa kakor upam, tudi s terdnim sklepam tatvinsko lovstvo popustiti, in z njim storjeno krivico poravnati. V.

Misjonske naznanila

g. Dr. Knobleherja do središnega odbora Marijne družbe na Dunaju.

(Dalje.)

Uboge živali so pa po dolгим popotvanju počitka potrebovale, zakaj zdajci so z jezdicam na sprednje kolena popadale, ter po selenjenih nogah na peševje počenile, de bi jezdic ložej z njih stopil. Sleherni je zdaj plahto in vse, kar je na sedlu imel, snel, jo po tleh razgarnil in tako je bilo v okrogu pod milimi zvezdami ležiše sleherniga popotnika kmalo napravljeno. Mehove z vodo smo precej zraven na slamnice varno položili, de bi se voda na razgretim pesku ne sputila, in ob enim je bilo v majhni dalečini ognjiše za kuhinjo v pesku izkopano. Karavana se je skorej pol ure shajala. Posamezni razdelki so sčasama persli in se nekoliko narazen okoli našiga šotoriša zbrali. — Kjer malo popred nar več tihote nobena živa stvar ni motila, se je zdaj naenkrat vse jelo gibati. Človeški in živalski glasovi se na vse kraje daleč razlegajo; trudni velbljudi iz dolziga goltanca žalostin glas ženó, ki jih gonjač sili, s težkim tovorom na herbtu se na kolena skloniti; uni pa, ki se jim je teza s herbta snela, hitro gergraje naznanujejo dobrotniku zahvalo, ki jih je teže rešil. Arabljani sami se sklicujejo nasprot v pomoč, skrinje razkladati. Velbljude na stran odloženih tovorin počeno, kjer

velbljudarji mehove odrežejo in tistim živalim, ki so se na popotvanju bolj utrudile, pest žita veržejo, njih tovarši pa, ki so se vender tudi trudili, komaj smejo na pest zrna na slamnici se ozreti. — V tem so naši črni kuharji v pešenim ognjišču zakurili nam zaželenih jedil perpraviti. Nismo davi mislili za dopoldne kaj družiga zavžiti kakor kofe, s katerim smo sicer vselej do poldne prebili, dans smo pa jezdarili opoldne in ob našim potu gostivnice ni bilo, kjer bi bila miza za popotnike pogrnjena: vender nas pa kuhar ni popolnoma pozabil; bil je davi per kosilu ostale kose kruha pobral ter je na potu vsakiga s terdim kosčikom razveselil, na kteriga smo nekoliko kapljic precej mlačne drage vode iz čutaric vlili in ga tako omečili. — Ko so bile ležišča napravljene, smo sredi šotoriša mizo postavili, stole okoli nje djali in svetilnico peržgali. Eni so pomljive pergodbe na popotvanju zapisovali, eni bukve brali, ki so jih z drugimi rečmi vred v torbici imeli, eni pa jutranje duhovne molitve prihodnjiga dneva molili, ako jih jezde še niso bili obmolili. Tudi smo z veseljem mnogotere ognje pogledovali, ki so okrog šotoriša goreli in v temni noči posamezne kupe lepo razsvetlovali. Vsak kup je imel oginj v sredi, okrog so Arabljani sedeli, na eni strani so skrinje, kakor so jih bili odložili, sem ter tje ležale, na drugi strani so pa v pesku ležeči velbljudi dolge vratove Arabljanam za herbatam proti ognju stegovali in z debelimi očmi goreče plamene gledali. Vsak razdelk velbljudarjev je imel zase posebno kuhinjo. Že spotama po dnevu so suhiga velbljudjeka nabirali, edine kurjave, ki je je v pusti in prazni pušavi najti, v pesku okroglo jamo skopali in jo s hudo žerjavico zbelili, ki so iz nje prav svitli plameni švigali. Žerjavico iz jame pogrebejo, testo na okroglim usnju iz moke za vsako kosilo posebej zgnjeteno vanjo denejo ter ga zakrijejo z razbeljenim peskam in z žerjavico, de se do dobriega speče. To je edina jed, ki jo ti zadovoljni ljudje na težavnim popotvanju po pušavi vsak dan navadno le enkrat zavžijejo. Skoz pušavo po žgečim pesku peš hodijo, pa so vender veseliga serca in popotvaje velikrat cele ure pojo enotere vize. Če koga zmed njih popotvanje utruji, se podolgama na pesevje vleče, kmalo pa kviško poskoči in v malo skokih, krivo palico nad glavo sukaje, svoje tovarše dojde.

(Dalje sledi.)

Tudi od divjakov se zamoremo kaj naučiti.

Nad pušavnika sv. Saba perdere nekiga dne več divjih in robatih nejevernikov. Bili so vsi lačni in vžejeni ter hočejo z veliko silo imeti od njega jedil in pijac. Svetnik, sam čisto ubožin, jim ni mogel s takimi rečmi postreči: za to so ga pa rotili in mu žugali, kakor so nar hušji mogli. Saba k vsimu temu molči, razgerne ovčjo kožico in dene prednje nekaj buč in družih sadov, de so se za silo najedli. To je bila pa tudi vsa njegova zaloga, ker zraven tega ni nič več imel. Ko so se najedli, so šli mirni dalje. Čez malo dni pa ga spet obisejo, tode perljudniši kot pervikrat, ker pernesli so mu iz hvaleznosti za uno postrežbo mnogoterih jedi seboj. „Gorje nam!“ sv. Saba skliče, „divji nejeverci se spomnijo manjšiga daru, so hvaležni in ga poplačajo: mi pa dan na dan vživamo darove

svojiga Stvarnika — in ga ne zahvalimo; z nehvaležnostjo mu povračujemo.“

Ogled po Slovenskim.

Čujte, kaj žganje dela! Na I. je mende te dni mlad teršat človek tri poliče slivovice požerl. Na to začne zdihovati, kako de je močno žejin. — „Če si tako žejin, ti je bom pa še en polič kupil,“ reče neki tovarš. Poloka še četerti polič in se — mertev na tla zgrudi. — Tako sta ga umorila na duši in na telesu tovarš s svojim neusmiljenim usmiljenjem, pivničar (birt) pa s svojo lakomnostjo po denaru, de je žganje izpečal. — Pravijo, de mu je bil ves drob sežgan, in strahin je bil smrad, ko so ga pokopat nesli. Ko bi Bog dal čas, de bi ta strup po celim cesarstvu za pivec kuhati in točiti prepovedali!

Ogersko-slovensko. Iz okroga Maliga Rima (Ternova) piše „Cirill a Method,“ de bo častiti jezuitarski red se to leto založil noviciat v tem mestu, 5 očetov tega reda je že na mestu, zmed kterih bodo 3 učeniki na ustavu semeniša boljših mlajšev; eden bo učil slovenšino in slovensko slovstvo, una dva se bota z novinstvam (noviciatam) pečala.

Iz Ljubljane. Gospod A. Reš, drugi katehet normalnih šol v Ljubljani, je poterjen fajmošter na Prežgajnu; gosp. A. Kašman, dozda v pokoju, je spet faro na Čeručah nastopil; gosp. M. Jenoh, oskerbnik Černuške fare, pride v Šmarjo; gosp. L. Bernik v Radolico, in gosp. F. Indihar v Kočevje.

Razgled po keršanskim svetu.

Vratislav. 5. m. serpana je v cerkvi sv. Mihela 31 protestantov h katoliški veri prestopilo. Duhovni vodnik te cerkve je mašnik Robert Spiske. Ta gorec mašnik je bil nedavno obsojen 50 dolarjev oguline plačati, ker kakor so protestanti rekli, bi bil k sovraštvu protestanske cerkve dražil. Imenovani mašnik pa ni čisto nič družiga storil, kakor de je farmanam lutrovo življenje in djanje tako popisal, kakor je bilo res. Ta resnica je pa protestante v oči klala; torej so napravili, de bi bil mogel ali ogulino plačati ali pa en mesec zapert biti. Kar nas tice — pravi Cirill a Method — bi rajši vidili, ako ne bo ta krivična obsodba overžena, tega blaziga duhovna v ječi za resnico Božjo, kakor de bi plačeval zadevno ogulino.

Tuamski veliki škof naznanijo, de anglikanski dnevnik lažejo, ki neizrečeno veliko razširjenje protestantizma po Irskim razlagujejo. Protestantskih cerkev in učencikov je sicer dosti po Irskim, ki smejo tedne in mesce popotvati, pa se jim ni treba bati, de bi kakšna duša brez njih duhovne pomoči na uni svet šla, ker jim je le maloktera vdana.

Iz Turina se piše, de so kmetje iz daljnih krajev in rokodelci iz vsih mest k Ludoviku Napoleonu pervreli, ko je do savojske meje peršel. Napoleon si je to dobro zapomnil. Savojski se zdaj le na Francosko ozirajo. Šamberijski dnevnik s posebno vnemo popisuje popotvanje in obnašanje Napoleona, ki se mu cesarstvo vedno bolj bližuje. Vlada pa še zmirej s svojimi postavami katoliške serca ranuje. Sveti oče in škofje in prošnje podložnih si zatorej perzadevajo, tako početje ustaviti. V Turinu se le anglikanski svet posluša. Sveti oče so novoizvoljeniga Genovanskiga velikiga škofa, gospod Karvaca, v Rim poklicali v posvetvanje, kako de bi se zamoglo čisto cerkveno razkolništvo na Sardinskim ubraniti. V tem Sardinci svoje škofo z veseljem slušajo, ki jih k molitvi spodbujajo.